

עירובין פו. (המשנה הראשונה) עד פז. (המשנה)

ביאורי מושגים

ג'וד אחית מחיצתא' ו'כופ' - חכמים המשיכו וירטואלית דפנות גם כשבמציאות הן לא נמשכו. ניתן להסביר דין זה ב2 דרכים:
 א. כיוון שניתן להמשיך את הדופן או לעקם אותה אנו מתייחסים לפוטנציאל כאילו מומש ספקרון דומה קיים בשער פתוח שכיוון שניתן לסגור יש המתייחסים אליו כאילו הוא סגור).
 ב. אנו קובעים מראש שהדרישה איננה לדופן שמגיע עד לרצפה אלא לדופן בגובה של 10 טפחים. דופן כזאת מספיקה לנו. אותו עקרון יתן ליישם גם בכופ אנו קובעים שמחיצה אינה בהכרח קורה העומדת מחיצה יכולה להיות גם קורה שוכבת.

המשנה

אדם שנסע מביתו למשך השבת

ר' מאיר: אפילו גוי נחשב עדיין כדייר (ואוסר).

ר' יהודה: אפילו יהודי לא נחשב דייר (ואינו אוסר).

ר' יוסי: גוי - יש חשש שיחזור ולכן נחשב דייר (ואוסר).
יהודי - אין חשש שיחזור ולכן לא נחשב דייר (ואינו אוסר).

ר' שמעון: אם נסע לבתו אפילו אם היא באותו העיר - לא נחשב דייר (ואינו אוסר).

שתי הערות על שיטת ר"ש:

א. אם הלך לשבות אצל בנו - ייתכן שיחזור (סכסוך עם הכלה הרסני יותר מסכסוך עם החתן).

ב. הראשונים מעירים שר"ש התייחס ליהודי.

המשנה

בור שבין שתי חצרות - צריך מחיצה של 10 טפחים

היכן יש לשים את המחיצה

ת"ק: או מלמטה או בחלק העליון ביותר של הבור,

רשב"ג: ב"ש: מלמטה.
ב"ה: מלמעלה.

ר' יהודה: ניתן להסתפק בכותל שמעל הבור.

טעמו של רב הונא:

חכמים הקילו במים שניתן להסתפק במחיצה של היכר בלבד.

מהו 'למעלה' ומהו 'למטה':

רב הונא: למעלה - בחלק העליון של האיזור האווירי שבבור,
למטה - בחלק התחתון של האיזור האווירי שבבור.

רב יהודה: למעלה - באיזור האווירי (ובטפח של האיזור עם המים).
למטה - באיזור עם המים (ובטפח של האיזור האווירי).

טעמו של רב יהודה:

המחיצה צריכה להפריד את המים ברמה כזו או אחרת.

דחיה לשיטת רב יהודה:

למדנו שקורה ברוחב 4 טפחים הנמצאת מעל הבור נחשבת חציצה. (רואים את שתי קצות הקרש כאילו הם יורדים עד למטה).
מכאן שלא צריך הפרדה בתוך המים

3 תנאים החשיבו מחיצות ביבשה - כממשיכות 'וירטואלית' למטה

ר' יהודה (במשנתיו):
מחיצה מעל הבור נחשבת וירטואלית כנמשכת עד למים לעניין שבת,

ר' יוסי:
דופן בגובה 10 טפחים הנמצאת בגובה רב מעל הקרקע נחשבת וירטואלית כנמשכת עד לקרקע לעניין סוכה,

ר' חנינה ב"ע:
משטח מעל ים הכנרת ברוחב של 24x24 טפחים שבמרכזו חור בגודל 4x4 טפחים - ניתן לשאוב מים מהחור וזאת בעזרת שני שלבים וירטואלים:

א. מעקמים וירטואלית את המשטח כך שיווצרו 4 דפנות וירטואליות בגובה של 10 טפחים.

ב. ממשיכים וירטואלית את הדפנות הוירטואליות הללו עד למימי הכנרת.

התנאים הללו לא חייבים להסכים אחד עם השני:

ר' יוסי יכול לחלוק על ר' יהודה:
אם יצמצם את דינו רק לעניין סוכה (סוכה איסור עשה ולא סקילה).

ר' יהודה יכול לחלוק על ר' יוסי:
אם יצמצם את דינו רק לעניין שבת (עירובי חצרות מדרבנן).

רחב"ע יכול לחלוק על ר' יהודה:
אם סבור את דינו רק לגבי ים כנרת (המוקף בגדה גבוהה).

ר' יהודה יכול לחלוק על רחב"ע:
אם יסבור את דינו רק בשלב וירטואלי אחד (המשכה) ולא בשני שלבים (עיקום והמשכה).

האמוראים לקחו את שיטתו של רחב"ע והשליכו ממנה על כל מיני מקרים יצירתיים שבהם ניתן לעקם וירטואלית את הדפנות ובהסתמך על לבוד ניתן ליצור דפנות שונות ומשונות.